

Pointer - Dizi İlişkisi

char tipinde diziler

Diziler aynı tipte birden fazla değişkeni peş peşe saklayan veri yapılarıdır. Örneğin aşağıdaki değişken tanımlandığında

```
char dizi_a[4] = {'T', 'E', 'S', 'T'}
```

Bellekte şöyle bir yerleşim olur

İçerik	Adres
	...
'T' (84)	205
'E' (69)	206
'S' (83)	207
'T' (84)	208
	...

"char" değişken tipi 1 bellek gözü (1 byte) yer kaplar. Başka bir deyişle "sizeof(char) = 1" dir.

Yukarıdaki d dizisinin boyutu:

$$4 * \text{sizeof(char)} = 4 * 1 = 4 \text{ byte'dır}$$

dizi_a isimli değişken (dizi), 205 adresinden başlamaktadır.

- Dizin ilk elemanının adresi 205,
- ikinci elemanının adresi 206'dır.

dizi_a[2] şeklinde yazıldığında ulaşılacak olan adres bilgisayar tarafından şöyle hesaplanır:

$$\begin{aligned}\text{adres} &= 205 + 2 * \text{sizeof(char)} \\ &= 205 + 2*1 \\ &= \mathbf{207}\end{aligned}$$

örnek:

printf("%c", dizi_a[2]); yazıldığında ekranda **'S'** çıktısını üretir.

printf("%d", &dizi_a[2]); yazıldığında ekranda **207** çıktısını üretir.

int tipinde diziler

Önceki örnekteki benzer şekilde int tipinde dizi tanımlanırsa

```
int dizi_b[3] = {100, 500, 1500};
```

Bellekte şöyle bir tablo ortaya çıkar:

İçerik	Adres
	...
100	304 305 306 307
500	308 309 310 311
1500	312 313 314 315
	...

'int' değişken tipi 4 bellek gözü (4 byte) yer kaplar. Yani
"sizeof(int) = 4"tür.

dizi_b'nin her elemanı 4'er bellek gözü yer kapladığı için dizinin tamamı:
 $3 * \text{sizeof(int)} = 3 * 4 = 12$ byte yer kaplar.

dizi_b isimli değişken (dizi), 304 adresinden başlamaktadır.

- Dizinin ilk elemanının adresi 304,
- ikinci elemanının adresi 308'dir.

dizi_b[2] şeklinde yazıldığında ulaşılabacak olan adres bilgisayar tarafından şöyle hesaplanır:

$$\begin{aligned}\text{adres} &= 304 + 2 * \text{sizeof(int)} \\ &= 304 + 2 * 4 \\ &= \mathbf{312}\end{aligned}$$

Örnek:

printf("%d", dizi_b[2]); yazıldığında ekranda **1500** çıktısını üretir.
printf("%d", &dizi_b[2]); yazıldığında ekranda **312** çıktısını üretir.

Dizinin pointer olarak kullanılması

dizi bir sayı ile işleme sokulduğunda, adres şu şekilde hesaplanır:

$$\begin{aligned} \text{dizi_b} + 1 &= 304 + 1 * \text{sizeof}(\text{int}) \\ &= 304 + 1 * 4 \\ &= 308 \end{aligned}$$

printf("%d\n", dizi_b+1); yazılırsa çıktı **308** olur.

Not: 304 önceki başlıktaki şekle göre dizinin başlangıç adresi. sizeof(int) dizinin tipi int olduğu için

(dizi_b+1) adresinin içeriğine erişmek için: ***(dizi_b+1)** yazılır.

örnek:

printf("%d\n", *(dizi_b+1) yazılırsa çıktı **500** olur.

Burada pointer hesabı ile dizi hesabının aynı olduğunu fark etmişsinizdir. Diziler pointer, pointerlar dizi gibi kullanılabilir. Aşağıdaki eşitlikler geçerlidir.

`dizi[x] == *(dizi + x)`

ve

`&dizi[x] == (dizi + x)`

x: tamsayı

Örnek Kod

Bu dokümanda anlatılanlarla ilgili örnek kod sonraki sayfadadır.

Not: Gerçek programlarda göreceğiniz bellek adresleri 300 gibi küçük sayılar olmayacaktır. 16'lık tabanı kafadan dönüştüremiyorsanız, adresleri printf'te %u, %d gibi tiplerle yazdırabilirsiniz. Fakat adresler normalde %p tipiyle yazdırılır.

```

int main() {

    /*-----
    * char tipinde diziler
    *-----*/
    printf("char tipinde diziler\n");
    printf("=====\n");

    int dizi_a[4] = {'T', 'E', 'S', 'T'};

    printf("sizeof(char) : %d\n", sizeof(char));
    printf("sizeof(dizi_a) : %d\n\n", sizeof(dizi_a));

    printf("ilk elemanın adresi : %u\n", &dizi_a[0]);
    printf("ikinci elemanın adresi : %u\n\n", &dizi_a[1]);

    printf("%c\n", dizi_a[2]);
    printf("%u\n\n", &dizi_a[2]);

    /*-----
    * Int tipinde diziler
    *-----*/
    printf("int tipinde diziler\n");
    printf("=====\n");

    int dizi_b[3] = {100, 500, 1500};

    printf("sizeof(int) : %d\n", sizeof(int));
    printf("sizeof(dizi_b) : %d\n\n", sizeof(dizi_b));

    printf("ilk elemanın adresi : %u\n", &dizi_b[0]);
    printf("ikinci elemanın adresi : %u\n\n", &dizi_b[1]);

    printf("%d\n", dizi_b[2]);
    printf("%u\n\n", &dizi_b[2]);

    /*-----
    * Dizinin pointer olarak kullanılması
    *-----*/
    printf("dizinin pointer olarak kullanılması\n");
    printf("=====\n");

    printf("dizi_b[2] : %d\n", dizi_b[2]);
    printf("*(dizi_b + 2) : %d\n\n", *(dizi_b + 2));

    printf("&dizi_b[2] : %u\n", &dizi_b[2]);
    printf("(dizi_b + 2) : %u\n", (dizi_b + 2));

    return 0;
}

```

